

Wiek Nowy

Nr. 11.518

Rok XXXIX.

Wtorek, 19 września 1939 r.

PRENUMERATA W KRAJU:

Miesięczna . . . . zł. 2.50

Kwartalna . . . . zł. 7.-

Roczna . . . . . zł. 28.-

PRENUMERATA MIES.
ZA GRANICĄ:

Czechosłowacja

i Węgry . . . . zł. 2.50

Do wszystkich in-

nych krajów . . zł. 5.-

Cena
10
groszy

ADRES: „WIEK NOWY”, LWÓW, SOKOŁA 4.

Telefony: Nacz. Redaktora 235-70, Redakcji 200-16, Kantoru 226-77, Administracji 279-80.

Konto przekazów rozrach.: Nr. 18, Lwów 1.

Konto P. K. O. „S. A. Prasa Nowa” Nr. 500-090.

Należytość pocztowa upłaconą gotówką.

Wydanie A B C D

POPULARNY DZIENNIK ILUSTROWANY

WYCHODZI WE LWOWIE KAŻDEGO DNIA POWSZEDNIEGO.

Armia polska prze naprzód

Wielka bitwa nad Wereszycą.

LWÓW. (PAT). Komunikat Obrony Lwowa z dnia 17-go września, godz. 20-ta.

W obszarze na północ od Lwowa toczą się od dwóch dni ciężkie i krwawe walki. Nasza bitna piechota, artyleria i jednostki zmotoryzowane prześcigały się tutaj męstwem i energią w działaniu.

Straty nieprzyjaciela bardzo duże, baterie zaś jego są stale spędzane z pozycji ogniem artylerii naszej.

Przykładem wytrwałości bojowej jest pozostawanie lżejszych rannych oficerów i żołnierzy w szeregach. Kpt. Gorczyca od czterech dni dowodzi swoim batalionem z ręką na temblaku.

Dnia wczorajszego około godz. 17 nadeszła wiadomość o zwycięstwie, odniesionym przez gen. Sosnkowskiego nad rzeką Wereszycą, gdzie rozbił wielką jednostkę pancerną, zdobywając wiele czołgów i samochodów pancernych i biorąc masę jeńców.

Wielka bitwa w tej stronie toczy się dalej.

Wojska niemieckie wycofały się na wielu odcinkach.

LWÓW. Radio moskiewskie w serwisie wiadomości z Ameryki podało za dziennikiem „Nev-York”, że wojska niemieckie były nieprzygotowane do zajęcia Lwowa i wycofały się na wielu odcinkach z powodu silnej ofensywy wojsk polskich.

Radio moskiewskie podaje w dalszym ciągu, że Lublin jest w rękach polskich, oraz, że Polska otrzymała od swoich sojuszników znaczną pomoc części wojennych.

Udział kolonii francuskich w wojnie.

LWÓW (tel. wł.) Francuski minister kolonii George Mandel zapowiedział znacznie większy udział niż w r. 1914, kolonii francuskich w obecnej wojnie przeciwko Niemcom. Dostawy surowców z kolonii francuskich na czas najbliższy, przewidywane są w ilości 3 i pół mln. ton. Kolonie dostarczą aliancom 1.600 tys. ton zboża, 1.100 tys. roślin oleistych i włókniстых, 800 tys. ton kawy, herbaty, cukru i rumu, 300 tys. ton drzewa i 350 tys. ton węgla.

Bomba w min. lotnictwa w Berlinie.

LWÓW (Inf. wł.) Z Londynu donoszą droga radiowa, że w niemieckim Ministerstwie Lotnictwa w Berlinie wybuchła dziś bomba, która wyrządziła bardzo znaczne szkody. Są ofiary w ludziach. Ma się do czynienia nieprawdopodobnie wypadkiem sabotażu.

Wystąpienie Rosji Sowieckiej.

LWÓW. (Inf. wł.) Dnia 17 bm. wojsko sowieckie przekroczyło w kilku miejscach granicę Polski. Jednocześnie komisarz dla spraw zagranicznych Z. S. S. R. Mołotow uzasadnił to wystąpienie w mowie, transmitowanej przez wszystkie stacje radiowe Sowietów, że chodzi o ochronę ludności białoruskiej i ukraińskiej, wobec ciężkiego położenia Polski. Sprawą tą zajmuje się Rząd polski. Wojska sowieckie nie

Ogromne straty Niemców w Polsce Ponad sto tysięcy zabitych!

LONDYN. Niemcy podają, że w ciągu dwu tygodniowych działań wojennych Niemcy stracili już ponad 100.000 zabitych. Ta sama Agencja donosi, że na froncie polskim Polacy nie tylko z powodzeniem powstrzymują ofensywę niemiecką, ale przystąpili nawet do barażo skutecznych kontrataków.

Wedle dalszych doniesień Agencji Havasa, wojska polskie walcą nadal bohatersko z siłami nieprzyjacielskimi. Ciągłe bombardowanie nie złamało ducha ani w armii, ani w narodzie. Jak donosi korespondent tej agencji z Warszawy, stolica Polski była w dniu wczorajszym silnie bombardowana. Lotnicy niemieccy zbombardowali kościół, szpital, jeden z gmachów poselstw zagranicznych. Poza tym, atakowali samochody Czerwonego Krzyża.

LWÓW. (Inf. wł.) Jak donoszą dzienniki francuskie. Niemcy zbombardowali w ostatnich dniach szpital dziecięcy obok Warszawy. Następnym tego okrutnego bombardowania zginęło 300 dzieci.

Na froncie zachodnim Niemcy cofają się w dalszym ciągu.

LWÓW. (Tel. wł.) Jak donosi komunikat sztabu francuskiego, Niemcy cofają się na froncie zachodnim w dalszym ciągu, niszcząc wiele własnych wsi. Na froncie zachodnim walcą już niektóre dywizje, ściągnięte z terenów polskich. Wojsko we władze niemieckie zarządziły ewakuację Akwizgranu. Ludność cywilna ma się udać pieszo do Kolonii. Każdy ewakuowany ma wziąć ze sobą paczkę żywnościową, wagi najwyżej 15 kg. Próba ucieczki za

granice holenderską lub belgijską będzie surowo karana.

Półoficjalny komunikat Agencji Havasa przynosi szczegóły działań wojennych na froncie zachodnim. Na całym froncie walki toczą się na terenie Niemiec. W sektorze między Renem a Mozela wojska francuskie przypuściły atak na linię Zygfrйда. Niemcy odpowiedziały silnym kontratakiem. Silne walki toczą się na wschód i zachód od Saarbrücken. Pierwszym ważnym posunięciem w dniu wczorajszym było zajęcie dużego Zagłębia węglowego, położonego w lasach na wschód od Saarbrücken. Ataki niemieckie w okolicy Luxemburga zostały odparte przez wojska francuskie.

Radio londyńskie podaje, że sami Niemcy przyznają się, iż silny opór wojsk polskich w okolicy Kutna powstrzymał niemiecką ofensywę.

Misja Czerwonego Krzyża przyjeżdża do Polski.

LWÓW (tel. wł.) Radio londyńskie podało, że do Polski ma przyjechać misja Czerwonego Krzyża w celu stwierdzenia okrucieństw niemieckiego systemu prowadzenia wojny z Polską.

Akcja pomocy dla rodzin żołnierzy i uchodźców.

Miejski Obywatelski Komitet Samopomocy Społecznej, Sekcja opieki nad rodzinami żołnierzy, pod przewodnictwem dyr. Wacława Chowańca, urządza przy ul. Akademickiej 12 (w sali Giełdy, w gmachu Isby przemysłowo-handlowej) codziennie od 9 do 13 i od 15 do 18. Tam też uprasza się Panie i Panów, którzy zadeklarowali stałe dyżury w Biurze sekcji o przybywanie w umówionych godzinach do pracy. Potrzebna jest szczególnie pomoc prawna pp. Adwokatów. Sekcja apeluje gorąco do Zarządów Organizacji, Instytucji i Związków, jak również do pojedynczych Pań, o dalsze ogłoszenia osób, które podejmują się przeprowadzenia rejestracji rodzin żołnierzy.

KOMITET KRAKOWSKI SAMOPOMOCY SPOŁECZNEJ zawiadamia, że dzięki życzliwemu stosunkowi władz wojskowych uzyskał żywność dla uchodźców i już rozpoczął wydawanie obiadów w lokalu kawiarni „De La Paix“, pl. Mariacki 7, I p. Ostrzega się jednak, że posiłki będą wydawane wyłącznie uchodźcom, zarejestrowanym w Komitecie i to za specjalnymi kwitami, o które należy się starać w siedzibie Komitetu.

Czy emerytom kolejowym wypłaca się zasiłki?

Dziś zjawili się w naszej Redakcji delegacja emerytów kolejowych z prośbą skierowaną pod adresem Dyrekcji Kolejowej, by zechciała chociażby przez ogłoszenie na branie budynku Dyrekcji zawiadomić, czy emerytom kolejowym wypłaca się zasiłki, gdzie i kiedy, gdyż dotąd żadnych informacji nie mogli nigdzie otrzymać.

Obłudne ultimatum.

LWÓW (wł.) Z Warszawy donoszą, że do dowódcy Obrony Warszawy, gen. Czuma, zgłosił się parlamentarzysta niemiecki w celu przedstawienia ultimatum w sprawie poddania stolicy. Gen. Czuma odmówił przyjęcia parlamentariusza.

Niemcy rozrzucili z samolotów lotki z tekstem ultimatum.

Niemcy domagali się, aby miasto poddało się najszybciej do godziny 15.30. W razie odmowy, ludność cywilna otrzymuje dodatkowych 12 godzin do opuszczenia miasta, po czym Warszawa zostanie przez wojska niemieckie otoczona i będzie traktowana jako teren wojenny(!).

To ostatnie oświadczenie wobec ciągłego, a specjalnie okrutnego bombardowania w dniu wieczajszym domów miejskich, pozbawionych zupełnie znaczenia wojskowego, jest cynicznie obłudne.

Urlopy rolnicze we Francji.

Premier Daladier — jak donosi radio francuskie — wydał dekret o urloпах rolniczych. Urlopy te wynoszą 21 dni i przewidziane są dla rolników i pracowników, zajętych przy gospodarce rolnej, którzy nie są bezpośrednio związani z frontem.

Dalsza mobilizacja w Belgii.

LWÓW (Inf. wł.) W Belgii została zarządzona mobilizacja kilku dalszych roczników. Mobilizacja postępuje szybko naprzód.

Rumunia będzie neutralna.

Rząd rumuński oświadczył, że Rumunia zachowa neutralność wobec rozgrywających się wypadków i będzie jej bronić wszystkimi swoimi siłami.

Ambasador sowiecki w Bukareszcie oświadczył rządowi rumuńskiemu, że Sowiety uszanują granice Rumunii.

Dziennik polski we Włoszech.

RZYM. Ambasada polska przy rządzie włoskim wydaje od pierwszych dni wojny dziennik propagandowy w języku włoskim, w którym podaje wszystkie wiadomości z terenów działań wojennych.

Oświadczenie Ojca Świętego.

Z Rzymu donoszą: Ojciec św. oświadczył, że robił co mógł dla zapobieżenia wojnie. Obecnie czyni starania o jej humanitarne prowadzenie i modli się o najszybszy pokój.

Japończycy

wzwołani do powrotu.

LWÓW. (Inf. wł.) Rząd japoński zabronił Japończykom wyjazdu do Europy, a przebywających w Europie Japończyków wezwał do natychmiastowego powrotu do kraju.

Strajki w Niemczech.

LONDYN. (PAT). Angielskie Ministerstwo informacji donosi, że na terenie Niemiec wybuchły wielkie strajki w dwóch centrach fabrycznych.

Stany Zjednoczone postąpią tak samo, jak w roku 1917.

LWÓW. (Inf. wł.) Radio londyńskie w niedzielnych wiadomościach politycznych przytoczyło opinię dziennika „The Telegraph“, który podaje, że o ile Niemcy będą postępować tak, jak dotychczas, to Ameryka poweźmie taką samą decyzję, jak w 1917 r. (t. j. wezmą bezpośredni udział w obecnej wojnie).

Z Paryża donoszą drogą radiową, że prezydent Roosevelt zwołał definitywnie

posiedzenie Senatu na 21 września.

W kołach poufionych wyrażają przypuszczenie, że akcja przeciwko zniesieniu embargo na wywóz z USA ulegnie wydatnemu zmniejszeniu. W tej samej kwestii dziennik watykański „Observatore Romano“ przypuszcza, że termin rewizji ustawy o neutralności USA będzie przyspieszony. Zdaniem tego dziennika, głównym powodem przyspieszenia terminu jest możliwość zbliżenia sowiewko - japońskiego, które żywo interesuje Stany Zjednoczone.

MOSKWA. (PAT). Agencja sowiecka „Tass“ komunikuje, że państwa południowo-amerykańskie nie zgodzą się w żadnym wypadku, ani nie zezwolą Niemcom na zbudowanie jakichkolwiek baz operacyjnych dla floty i lotnictwa niemieckiego. O decyzji tej państwa południowo - amerykańskie zawiadomiły zainteresowane państwa.

Wstań Słowiański Olbrzymie!

Otrzymałiśmy z poważnych kół następującą odezwę:

Odwieczny wróg Słowiańszczyzny, który od tysiąca lat podjudza do waśni narody słowiańskie, by je dzielić i podstępnie mordować — po gwałtach na narodzie czeskim i słowackim, dokonał dzikiemu napadzie na Polskę, licząc wśród swych obywateli miliony Polaków, Ukraińców, Rusinów, Białorusinów i Rosjan.

Wzywamy Was, Słowianie południa i północy! Was Serbowie, Chorwaci, Słowacy, Bułgarzy, Łużyczanie, Czesi i Słowacy i wszystkie narody Rosji.

Hitler zapowiedział w książce „Mein Kampf“, że nie spocznie, dopóki nie zdobędzie dla siebie całej ziemi słowiańskiej aż po Ural.

Słowianie! Do broni! Na każdym stanowisku, na każdej drodze i drodze, przeciw każdemu nieprzyjacielowi, który rozpiera krzyżak-pajak — stądnice do świętej walki w obronie swej wolności i sprawiedliwości.

Zapamiętajcie o niecheciach religijnych, narodowościowych i politycznych, a wzniescie wspólny Wielki Sztandar Słowiańszczyzny.

Nie opuszczajcie żadnego przyczółka, żadnego skrawka ziemi, żadnego warsztatu pracy, bo to Święta, wspólna sprawa słowiańska. Wstańcie dziś, gdy bije godzina na nowy tysiąc lat. Do broni! Słowianie! Do broni wszystkie wolne narody!

Lwów, we wrześniu 1939 r.

Słowiański Komitet Obrony.

Kilka cyfr i doświadczeń wojny światowej.

Ogólna liczba zmobilizowanych podczas wojny światowej wynosiła 74 miliony żołnierzy. Z tej liczby po stronie frontu t. zw. „entente“ zmobilizowano 48 milionów, w tym 19 milionów Rosjan, po stronie państw centralnych 26 milionów.

Ogólna liczba strat na bojowych frontach wojny światowej wynosiła blisko 17 i pół miliona, z tego 9 i pół zginęło po stronie entente, a nieco nad 8 po stronie państw centralnych.

W liczbie strat objęto zabitych i zmarłych od ran, jakoteż zbiegłych i jeńców.

Te dwie kategorie strat: zabici i jeńcy są dobrą miarą bohaterstwa poszczególnych armii.

Ogólnie biorąc wszystkie armie, entente miały na 100 strat w ludziach 43% jeńców i zbiegów, armie państw centralnych miały 59% zbiegów.

Wymowne te cyfry, świadczące zarówno o mężstwie, jak i szlachności sprawy armii walczących z państwami centralnymi mieszczą w sobie szereg interesujących szczegółów.

Najmniejszą liczbę jeńców i zbiegów miały armie dżentelmenów i kawalerów, Anglików i Francuzów, wynoszą one i tu i tam tylko 25% ogółu strat. Wraz po tych armiach idzie Serbia z 33% zbiegów, tyleż mieli Niemcy, naród znający najlepiej co znaczy rozkaz i bat.

Belgia, Rosja, Rumunia i Włochy miały po 50—57% zbiegów, Austro-Węgry 68%, Bułgaria 75%, a Turcja nawet 83% zbiegów. Dwie ostatnie cyfry są wymownym przykładem tego, jak prędko demoralizuje się armia, gdy amunicja przez rządy, walczą w sprawie niesłusznej.

W rozszalałej dzisiaj wojnie Turcja uosorzyła się za minione grzechy w piersi i walczy po naszej stronie, Bułgarii sympatie tylko z nami.

W końcu pragnąłbym kilku cyframi zilustrować mężstwo i zdecydowanie Anglików.

Ponieważ brak mi dostatecznych danych, co do udziału w mobilizacji poszczególnych narodów, zwłaszcza kolorowych imperium brytyjskiego, ograniczam się do cyfr, odnoszących się do żołnierzy angielskich.

Kanada zmobilizowała i stanęła na froncie przeciw Niemcom podczas wojny światowej z liczbą okragłą 600.000 żołnierzy. Inne dominia wzięły o z górą 20.000 km. trudnionej podczas wojny nawigacji, nie zdolały przywieść na front bojowy całej zwerbowanej do walki z Niemcami liczby ochotników. Nie mniej zwerbowano do tej świętej walki 517.000 Australczyków, blisko 100 tys. bohaterów Nowej Zelandii i 280.000 żołnierzy południowo-afrykańskich.

Abym pojąć wielkość tych cyfr, należy dodać, że liczba zdewrowanych w dominii żołnierzy wynosiła od 8—11% ogółu ludności, a byli to tylko ochotnicy!

Co to był za żołnierz, ilustruje znany fakt z historii korpusu australijskiego, który walczył w sile 331.800 ludzi, których straty, co prawda przeważnie w postaci ran, dotknęły 318.000 bohaterów zrodzonych na ziemi góry Kościuszki — najwyższy szczyt Australii, nazwany przez odkiwycę australijskiego złota, Pelaka, Pawła Szeleckiego.

A przeciw Australczycy — to niemal 100% Anglieli i taki naród żelaznej i bohaterkiej woli jest z nami!

A ponad wszystkich nam pomagających:

Bóg z nami!

Walka Niemców z bezbroną ludnością.

LONDYN. — Bombardowanie otwartych miast i ludności cywilnej przez samoloty niemieckie wywołało w całym świecie kolosalne oburzenie. W Anglii członkowie rządu brytyjskiego w wywiadach prasowych oświadczyli, że nigdy nie zgodzą się na prowadzenie walki z bezbroną ludnością cywilną, z kobietami i dziećmi. Niemcy — oświadczyli an-

glicy mężowie stanu — są obecnie poza nawiasem cywilizowanych narodów.

Coraz więcej pomocy.

W Austrii powstała armia 20.000 ochotników, głównie weteranów wojny światowej. Wkrótce armia ta wyruszy na front europejski.

Płk. Lindbergh, sławny lotnik amerykański, który przeleciał Atlantyk, wybrał się do Europy, aby walczyć przeciw Niemcom.

Zarządzenia w sprawie zakupów cieciba i innych artykułów spożywczych.

Zarządzam z dniem dzisiejszym, co następuje:

1. Mieszkańcy miasta Lwowa, posiadający pewne zapasy maki, cukru, soli itp. artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, winni wstrzymać się aż do odwołania od czynienia zakupów tych artykułów w najniższych cenach nawet u Hościach oraz od zakupów chleba.

2. Nie zastosowanie się do powyższego polecenia za sobą wysokie kary, a ponadto konfiskate wszystkich posiadanych zapasów domowych.

Równocześnie zwracam się do ogółu ludności, aby dla oszczędzenia środków opałowitych, oraz ekonomicznego wykorzystania środków żywnościowych, organizowała w poszczególnych domach czy blokach przygotowywanie wspólnych posiłków, przynajmniej głównych.

Osoby, które zastosują się do tego wezwania, będą mogły w przyszłości korzystać z ułatwień w nabywaniu produktów żywnościowych.

Lwów, 17 września 1939

Prezydent miasta (—) Dr. St. Ostrowski.

Komunikaty.

WERBOWANIE DO ORGANIZACJI KOBIECYCH. Wzywa się wszystkie zrzeszone członkinie organizacji kobiecych, oraz niezatrudnione obecnie nauczycielki, urzędniczki itp. do natychmiastowego zgłaszania się w lokalu przy ul. Chorążczyzny 7, II p. od 9—10 i od 15—18 w celu podjęcia natychmiastowej współpracy w dziedzinach 1. higieny sanitarnej, 2. sprawozdacji, 3. opieki nad ofiarami bombardacji i ewakuowanymi.

DOWÓDZTWO SZPITALA WOJENNEGO wzywa dawców krwi, posiadających odpowiednie legitymacje z przeprowadzonym badaniem krwi, do ochotniczego zgłaszania się w Szpitalu Wojennym przy ul. Leona Sapiehy 12, celem rejestracji. Zgłaszać się należy codziennie między godziną 8—10 rano.

APRIL POLIKLINIKI POWSZECHNEJ. Wzywa się o dostarczenie na punkt zbiorczy przy ul. Landego 5 (Poliklinika Powszechna): białej koszulki i poszewkowej, czystej; szmat lnianych, czystych, wypranych; pościeli i koców, oraz o wypożyczenie jednej maszyny do szycia.

HARCERZE - UCHODZCY z terenów Komendy Chorągwi krakowskiej i śląskiej winni się natychmiast zarejestrować w Sekcji krakowsko - śląskiej, mieszczącej się w lokalu Komendy Chorągwi lwowskiej, ul. Kurkowa 21, II p. w godz. od 10—12.

OGŁOSZENIA

LESIENICKA FABRYKA DROZDZY zawiadamia, że drożdże są do nabycia w następujących firmach: Związek Handlowy, ul. Chorążczyzny 12. Jakub Masełko, Leona Sapiehy 25. Narodna Torhownia, Rynek 33. M. Olech, ul. św. Mikołaja 9. 32009 Martynek i Gluckerowa, ul. Bożnicza 3.

Dr. WIKTOR LINDENBAUM z Krakowa, prosi znajomych o wiadomości o jego rodzinie i naczelniku Mathiaszu. Adres: ul. Dąbrowskiego 18. 32008

TATUSIA i Reny Kanarek z Tarnowa poszukują Dolek, Romek, Józek. Lwów, Szpitalna 21. 32010

OLC z Tarnowa szuka Dolek. Szpitalna 21. 32011

LEONA SPROTZERA z ul. Kordeckiego 45 b, poszukuje żona i synek. Łaskawą wiadomość skierować ul. Sapiehy 83 — Sprotzer, 32012

DNIA 12 września wyszła z domu przez ulicę Listopada w kierunku Kulparkowa i Skniłowska Zofia Schneiderowa. Wiadomości o niej prosimy na ul. Sokoła 3, Stenzłowa. — Tel. 230-46. 32013

LOKATORZY z ul. Grochowskiej 22, proszeni są o podanie swego pobytu za wynagrodzeniem. Mikołaj Szot, Króla Leszczyńskiego 25. 32014

HORN-ZEISLOWA, nauczycielka w Brzeżanach. Mucek wrócił zdrowszy, jesteście wszyscy zdrowi w Sali. Gdzie Wolf i Salek? Hornowa Sara. 32015

JANUSZA PUTTKA poszukuje siostra. Ul. Mochnackiego 6. 32016